

»LAGSTIFTNINGEN
BEHÖVER KOMPLETTERAS FÖR
ATT BLI RIKTIGT EFFEKTIV«

CONNY SVENSSON, NATIONELL
SAMORDNARE PÅ SKATTEVERKET

Margareta Hansson: Personalliggare – en del av arbetet för en sund byggbransch

TEMA: Lagen om elektronisk personalliggare i byggbranschen

”Allt som gynnar sund

Målsättningen om en sundare konkurrenssituation inom byggbranschen överskuggar merarbetet för företagen som lagen om elektronisk personalliggare har inneburit. De nya reglerna är ett steg i rätt riktning, men de behöver kompletteras för att verkligen kunna användas som ett effektivt verktyg mot svartarbete.

Lagen om elektronisk personalliggare innebär att varje byggarbetsplats ska ha en förteckning över vilka som är verksamma där och anmäla till Skatteverket när och var en verksamhet påbörjas. Nynäs Tak

är ett av de företag som såg till att vara på banan från början.

– Vi utsåg en person som blev ansvarig för att gå på alla informationsträffar angående personalliggaren för att vara i position då lagen infördes. Eftersom systemet var helt nytt för branschen var det ganska mycket som skulle ske på kort tid, säger Margareta Hansson, vd för Nynäs Tak Entreprenad Stockholm AB.

Gynnar seriösa aktörer

Att införandet av personalliggare inneburit ökad arbetsbelastning är inget Margareta Hansson sticker under stolen med. Men hon menar samtidigt att lagen är en nödvändig utveckling för att komma till rätta med osund konkurrens.

– Nynäs Tak är ett specialföretag med

många och förhållandevis korta uppdrag. Det medför att administrationen med personalliggaren blir större för oss än för en hel del andra företag, säger hon och tillägger:

– Allt som gynnar seriösa företag och som innebär att vi kan jobba på lika villkor är av godo.

Lagen om elektronisk personalliggare har även inneburit längre ledtid för företagen, eftersom byggarbetsplatsen måste anmälas till Skatteverket innan arbetet får påbörjas.

Margareta Hansson berättar att företaget har valt att använda en lösning med både en app och boxar för att förenkla för personalen. Vissa medarbetare var inledningsvis oroliga över hur utrustningen och informationen i personalliggaren skulle användas och hon betonar att uppgifterna endast rapporteras till Skatteverket och att de inte får användas i några andra syften.

Lagen måste kompletteras

Lagen reglerar att det är beställaren som ska ansvara för personalliggaren, ett

Personalliggaren är en del i arbetet för en sund byggbransch, men det kommer att krävas fler saker.

Margareta Hansson, vd för Nynäs Tak Entreprenad Stockholm AB.

FAKTA

konkurrens är av godo”

MARGARETA HANSSON I KORTHET

Karriär i korthet: Har arbetat många år inom processindustri med inriktning mot smörjmedel och haft olika roller inom produktion, försäljning och affärsutveckling. Började som vd på Nynäs Tak Entreprenad Stockholm AB år 2010.

Bostad: Villa i Sorunda.

Intressen: Vistas utomhus i skärgården och i skogen, rider.

Bästa mat: Skaldjur.

Drömmesmål: Nya Zeeland.

Favoritbyggnad: En byggnad som betyder mycket för mig är Landsorts fyr.

Dold talang: Jag är bra på att hitta svamp!

ansvar som ofta delegeras till byggföretaget. För Nynäs Taks del har detta inneburit att de har hand om personalliggaren i ungefär hälften av sina uppdrag.

– Det har fungerat bra. Det viktigaste är att det är tydligt hos vem ansvaret ligger och att beställaren förstår att om de överför ansvaret har de också avtalat

bort sin rätt till insyn, säger Margareta Hansson.

Även om lagen är ett steg i rätt riktning återstår en del arbete för att nå ambitionen om en sundare bransch. Reglerna omfattar inte alla typer av entreprenader (privatpersoner och byggen som understiger fyra prisbasbelopp är undantagna

och uppföljning måste göras för att utvärdera lagens effekt.

– Personalliggaren är en del i arbetet för en sund byggbransch, men det kommer att krävas fler saker, bland annat månatliga arbetsgivardeklarationer på individnivå, konstaterar Margareta Hansson.

TEXT OCH FOTO: NICOLE KLING

OM ELEKTRONISK PERSONALLIGGARE I BYGGBRANSCHEN

- ▶ Den 1 januari 2016 infördes lagen om elektronisk personalliggare i byggbranschen.
- ▶ Lagen innebär bland annat att byggherren varje dag ska anteckna vem som är verksam på byggarbetsplatsen och anmäla till Skatteverket när och var byggverksamhet påbörjas.
- ▶ En personalliggare är en förteckning över vilka som är verksamma på byggarbetsplatsen och när de har börjat och slutat varje arbetspass.
- ▶ Privatpersoner som anlitar entreprenörer eller som bygger för privat bruk har inga skyldigheter kopplade till personalliggare.
- ▶ Undantaget från kravet att föra elektronisk personalliggare gäller även om den sammanlagda arbets- och materialkostnaden för byggverksamheten på en viss byggarbetsplats beräknas bli högst fyra prisbasbelopp (för närvarande cirka 180 000 kronor) exklusive moms.

Källa: Skatteverket

FOTO: HANS EKESTANG

- ▶ Ansvaret för personalliggaren kan överlåtas från byggherren till en generalentreprenör, men det är inte möjligt att överlåta ansvaret vid delad entreprenad.
- ▶ I dag finns personalliggare inom tre ytterligare branscher förutom bygg: restaurang, frisör och tvätterier. Skatteverket har även föreslagit att personalliggare ska införas inom bilverkstäder, partihandel med livsmedel samt kropps- och skönhetsvård.
- ▶ Syftet med personalliggare är att motverka svartarbete och främja en sundare konkurrens i byggbranschen.

► VD HAR ORDET

Ännu mer ordning och reda!

Svartarbete, fusk och ekonomisk brottslighet är till skada för alla bygg- och anläggningsföretag – stora som små – som tar sitt ansvar och följer de lagar och regler som gäller.

Skatteverket har beräknat att svartarbetet kostar över 60 miljarder årligen i uteblivna skatteintäkter och bedömningen är att tio av dessa miljarder kan kopplas till byggbranschen. Det är viktigt att ta kontroll över dessa skattepengar så att de kan användas för att stärka vår gemensamma välfärd inom skola, vård och omsorg.

Som branschorganisation arbetar vi för åtgärder som skapar förutsättningar för en sund konkurrens i hela branschen. Det är därför bra att kravet på personalliggare gäller sedan januari i år. Det är också glädjande att regeringen har föreslagit att införa en månadsrapportering av skatter och löner på individnivå (och när du läser detta har förhoppningsvis riksdagen redan antagit detta förslag).

Om vi ska få verklig ordning och reda är det nu dags att ta ytterligare ett steg och införa en lag om anmälningsplikt. Med en sådan skulle alla utländska företag, på samma sätt som svenska, få en skyldighet att anmäla sig och sina anställda hos Skatteverket innan man påbörjar verksamhet i Sverige.

Genom att införa en lag om anmälningsplikt skapas konkurrens på lika villkor för alla företag. Det är nödvändigt för att få en sund byggbransch med ännu mer ordning och reda!

Elisabeth Martin

Verkställande direktör
Stockholms Byggmästareförening

”Personalliggaren ska omvandla svarta jobb till vita”

Den 1 januari i år infördes lagen om elektroniska personalliggare i byggbranschen. Snart ett år senare konstaterar Skatteverket att lagen måste kompletteras med månatlig skatterapportering på individnivå för att få önskad effekt.

Byggbranschen sällade sig till restaurang-, frisör- och tvätteribranscherna när de vid årsskiftet började omfattas av lagen om elektronisk personalliggare. Syftet med lagen är att främja sund konkurrens och minska svartarbete.

– Många aktörer, även stora och offentliga beställare, missuppfattade det första halvårets mjuka linje. De såg felaktigt perioden som dispens, vilket är anmärkningsvärt, säger Conny Svensson, nationell samordnare på Skatteverket och tillägger:

– Ändamålet är ju inte de ekonomiska sanktionerna i sig, utan att branschen som helhet ska fungera bättre.

En miljard till i statskassan

Personalliggaren har inneburit olika saker i de branscher där den har införts. Inom restaurang ökade skatteintäkterna från löner med cirka en miljard kronor, vilket Conny Svensson förklarar motsvarar cirka 4 000 jobb som har förvandlats från svarta till vita. I frisörbranschen fick liggaren en annan effekt – antalet företag ökade som en följd av att alla de som hyrde stolar på salonger inte var egenföretagare innan regeln infördes.

Inom byggbranschen är ambitionen framför allt att omvandla svarta jobb till vita. Med de nya reglerna har Skatteverket möjlighet att göra oanmälda kontroller under pågående byggprojekt

FOTO: JEANNETTE ANDERSSON

Lagstiftningen måste kompletteras för att bli effektiv konstaterar Conny Svensson, nationell samordnare på Skatteverket.

för att se om byggets storlek motsvarar det som är inrapporterat.

– I restaurangbranschen har vi sett att det ibland är oceaner mellan uppgifterna i personalliggaren och de löner man betalar ut. Man kanske har 20 inskrivna personer, men betalar bara ut lön till ett par stycken. För att lagstiftningen ska bli riktigt effektiv behöver den kompletteras med månatlig skatteredovisning på individnivå.

Byggbranschen får gå i bräschen

Tanken är att systemet med löpande skatteredovisning på individnivå ska införas från den 1 juli 2018 och att byggbranschen ska fungera som pilot. Conny Svensson tror att lagen om elektronisk personalliggare i kombination med detta kan ge skatteintäkter från byggbranschen om åtminstone två miljarder kronor årligen.

– Med detta komplement skulle personalliggaren bli ett fantastiskt effektivt kontrollsystem och detta borde vara standard inom alla branscher, säger Conny Svensson.

TEXT: NICOLE KLING